

De grote op kolen of hout gestookte etensketels. Tweede van rechts is Hendrik Nijmeijer (Beumers-Hendrik).

Enternaren in de mobilisatietijd (2)

In de vorige aflevering zagen we dat Nederland in 1914 mobiliseerde en enkele dagen daarna de Eerste Wereldoorlog uitbrak. Ook veel Enterse jongens werden opgeroepen. We volgen Frederik Velten in zijn kazerneleven en contacten met het thuisfront.

Na zijn opkomst in Doesburg is Frederik na een week al weer naar Zutphen overgeplaatst. Daar zijn ze met zo'n duizend man aangekomen. Dat heeft hij in zijn eerste brief van 3 augustus 1914 aan zijn ouders geschreven.

In zijn brief van 18 augustus 1914 vertelt hij wat meer over het kazerneleven.

“Welnu, dan zal ik maar eens beginnen met onze dagelijkse werkzaamheden. 's Morgens om vijf uur moeten we er uit. Dan is het om zes uur koffiedrinken en vervolgens van zeven tot twaalf uur meestal een marsch of velddienstje, met de rol op de ransel. Om twaalf uur is het weer koffiedrinken en dan tot twee uur rust. Daarna moeten we meestal weer een uur exerceren of ook wel soms baden in de badinrichting. Vervolgens om vier uur middageten, hetwelk beslist goed is. Daarna kunnen we ons een beetje oppoetsen en afborstelen, want met dat stroo zit je de hele dag van top tot teen vol. We hebben hier nog geen klagen. Vooral niet als we zien hoe rondom ons henen de oorlog woedt in al zijn verschrikkingen. Immers hoevele Franschen, Duitsers, Belgen, Russen en wat al niet meer sneuvelden er reeds en dan al die gruwelen die er bij gebeuren als steden verwoesten enzovoorts.

Zien we daar naar dan mogen wij Gode wel dankbaar zijn dat ons Nederland tot hier toe voor deze rampen is gespaard gebleven. De avonden brengen we meestal door in het gebouw der Chr. Jongel. Vereniging.

Zondagavond hadden we er ook recht een gezellige avond. Eerst sprak er Ds. Veen die noch in Enter geboren is en werd verder de avond doorgebracht met zang, muziek en voordrachten. Zondagmorgen ben ik ter kerk geweest bij Ds. Lindeboom. Allicht dat ik zaterdagavond weer op wacht kom. Als er zondags soms nog weer Enterschen komen had ik graag dat gij mij een flanellen hemd stuurde, een gewoon hemd en een onderbroek. Ik had graag een wit gebreide onderbroek en een beetje een oud hemd. Als ik op wacht mocht zijn kunnen zij het Jan Velten dan wel geven. Doe de groeten van mij bij G. en B.J. Velten.”

Zutphen 5 oktober 1914

“Door Gods goedheid mag ik mij nog altijd in een goede gezondheid verheugen. Het pakje dat gij mij hebt gestuurd met Hendrik Nijmeijer (Beumers-Hendrik uit het Enterbroek) heb ik goed en wel ontvangen. Ondergoed hoeft gij mij niet meer te zenden. Ik heb nu zoveel dat ik mij iedere week kan verschoonen. Vandaag of morgen krijgen we ook nog een borstrok. Verder vertelde Hendrik Nijmeijer dat in Enter het praatje ging dat wij uit Zutphen vertrokken doch daar is niets van aan. De verloven zijn wel ingetrokken maar dit geschiedde met het oog op het beschieten der Belgische stad Antwerpen. Nu willen ze de soldaten bij elkaar houdend.”

In de volgende aflevering zien we Belgische vluchtelingen naar hier komen.

Johan Altena